

POSTANOWIENIE

Dnia 27 listopada 2020 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Agnieszka Piotrowska

w sprawie z powództwa Gminy S.
przeciwko Z. K.
o zapłatę,
na posiedzeniu niejawnym
w Izbie Cywilnej w dniu 27 listopada 2020 r.,
na skutek skargi kasacyjnej pozwanego
od wyroku Sądu Apelacyjnego w (...)
z dnia 22 października 2019 r., sygn. akt I ACa (...),

- 1) odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania,**
- 2) zasądza od pozwanego na rzecz powoda koszty postępowania kasacyjnego w kwocie 2700 (dwa tysiące siedemset) zł.**

UZASADNIENIE

Strona powodowa Gmina S. domagała się ostatecznie zasądzenia od pozwanego kwoty 388.289,75 zł z ustawowymi odsetkami tytułem wynagrodzenia za bezumowne korzystanie przez pozwanego z nieruchomości stanowiącej jej własność. Wyrokiem z dnia 26 kwietnia 2018 r. Sąd Okręgowy w P. zasądził od pozwanego na rzecz powoda kwotę 147.885,75 zł z ustawowymi odsetkami, oddalając powództwo w pozostałej części. Apelacja pozwanego została oddalona wyrokiem Sądu Apelacyjnego w (...) z dnia 22 października 2019 r. Pozwany wniósł

skargę kasacyjną, opierając wniosek o jej przyjęcie do rozpoznania na przyczynie kasacyjnej objętej art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarga kasacyjna stanowi nadzwyczajny środek zaskarżenia przysługujący od prawomocnych orzeczeń sądu drugiej instancji, służący ochronie interesu publicznego przez zapewnienie jednolitości wykładni i stosowania prawa, wkład Sądu Najwyższego w rozwój orzecznictwa i nauki prawa oraz eliminowanie z obrotu prawnego orzeczeń wydanych w postępowaniu nieważnym lub orzeczeń oczywiście niezgodnych z prawem. Stosownie do 398⁹ § 1 k.p.c., Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania w razie wykazania przez stronę, że w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. Z punktu widzenia funkcji oraz założeń skargi kasacyjnej jako nadzwyczajnego środka zaskarżenia, rolą „przedsądu” jest wstępna selekcja skarg pod kątem spełniania wymienionych wyżej kryteriów (przyczyn kasacyjnych) kwalifikujących skargę do jej przedstawienia Sądowi Najwyższemu w celu merytorycznego rozpoznania.

We wniosku o przyjęcie skargi pozwany wskazał, że jest ona oczywiście uzasadniona ze względu na pominięcie przez Sąd Apelacyjny treści pisma pozwanego z dnia 2 października 2019 r. i nienależyte odniesienie się przez ten Sąd do zarzutów podniesionych w tym piśmie w uzasadnieniu zaskarżonego wyroku. Nie było wystarczające, zdaniem skarżącego, wskazanie przez Sąd Apelacyjny, że pozwany nie mógł skutecznie powoływać się na prawo zatrzymania. Skarżący podniósł także, że Sądy orzekające nie odniosły się należycie do jego twierdzeń dotyczących przebiegu innego postępowania sądowego, a mianowicie toczącego się przed Sądem Rejonowym w P. pod sygn. II C (...) (następnie II C (...)) o pozbawienie tytułu wykonawczego wykonalności.

Oparcie wniosku o przyjęcie skargi do rozpoznania na jej oczywistej zasadności nakładało na skarżącego powinność wykazania kwalifikowanej postaci naruszenia konkretnych przepisów prawa materialnego lub procesowego, naruszenia dostrzegalnego *prima facie*, przy wykorzystaniu podstawowej wiedzy

prawniczej, bez potrzeby zagłębiania się w szczegóły sprawy lub dokonywania jej poszerzonej analizy. Podkreślić też należy, że zgodnie z powszechnie aprobowanym w orzecznictwie i nauce prawa poglądem, o przyjęciu skargi kasacyjnej do rozpoznania nie decyduje *per se* nawet oczywiste naruszenie konkretnego przepisu, lecz jego skutek polegający na wydaniu oczywiście nieprawidłowego orzeczenia, które nie może się ostać (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 7 stycznia 2003 r., I PK 227/02, OSNP 2004 r., Nr 13, poz. 230).

Skarżący nie uczynił zadość tym wymaganiom. Po pierwsze, we wniosku o przyjęcie skargi do rozpoznania i jego uzasadnieniu nie zostały wskazane konkretne przepisy prawa materialnego lub procesowego, których rażące naruszenie miałyby doprowadzić do wydania oczywiście nieprawidłowego orzeczenia. Po drugie, należy wskazać, że skonfrontowanie uzasadnienia wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania z uzasadnieniem zaskarżonego wyroku nie potwierdza tezy pozwanego o ewidentnej wadliwości zaskarżonego orzeczenia. Z treści uzasadnienia wniosku wynika, że - przynajmniej częściowo - oczywistą zasadność skargi kasacyjnej skarżący powiązał z zakwestionowaniem przeprowadzonej przez Sady orzekające oceny zebranego materiału dowodowego i dokonanych ustaleń faktycznych. Przypomnieć jednak należy, że zgodnie z art. 398³ § 3 k.p.c. podstawą skargi kasacyjnej nie mogą być zarzuty dotyczące oceny dowodów i ustalenia faktów (art. 398³ § 3 k.p.c.), zaś przy rozpoznawaniu skargi kasacyjnej Sąd Najwyższy jest związany ustaleniami faktycznymi stanowiącymi podstawę zaskarżonego wyroku (art. 398¹³ § 2 k.p.c.). Sąd Apelacyjny powołał się na utrwalony w orzecznictwie Sądu Najwyższego pogląd, że osoba wykonująca prawo zatrzymania nie ma uprawnienia do używania zatrzymanej rzeczy i czerpania pożytków, a tym samym posiadacz korzystający z cudzej rzeczy tylko na podstawie prawa zatrzymania jest obowiązany do wynagrodzenia za korzystanie z niej (por. wyroki Sądu Najwyższego z dnia 22 września 2005 r., IV CK 103/05, nie publ. i z dnia 16 grudnia 2009 r., I CSK 184/09, nie publ. oraz wskazane w nich orzecznictwo). Czyniło to zbędnym szczegółowe odnoszenie się do twierdzeń pozwanego dotyczących przysługiwania mu wierzytelności o zwrot nakładów względem powodowej gminy oraz przebiegu postępowania o pozbawienie tytułu

wykonawczego wykonalności, w ramach którego skarżący również powoływał się na prawo zatrzymania. Z uzasadnienia zaskarżonego orzeczenia wynika także, że Sąd Apelacyjny odniósł się do wniosków dowodowych i twierdzeń pozwanego zawartych w piśmie przygotowawczym z dnia 2 października 2019 r., uznając, że nie miały one znaczenia dla rozstrzygnięcia sprawy. W orzecznictwie Sądu Najwyższego ugruntowane jest stanowisko, że zarówno powstanie roszczenia o wynagrodzenia za korzystanie z rzeczy bez tytułu prawnego, jak i rozmiar tego wynagrodzenia, nie zależą od tego, czy nieposiadający właściciel doznał uszczerbku, a posiadający „niewłaściciel” uzyskał jakąkolwiek korzyść (por. wyroki Sądu Najwyższego z dnia 15 kwietnia 2004 r., IV CK 273/03, nie publ. i z dnia 18 marca 2008 r., IV CSK 529/07, nie publ.). Na ten pogląd prawny powołał się w swoich rozważaniach Sąd Apelacyjny, a skarżący nie przedstawił w uzasadnieniu wniosku o przyjęcie skargi do rozpoznania jakichkolwiek argumentów kwestionujących to stanowisko. Wniosek nie zawiera zatem przekonujących podstaw do przyjęcia, że zaskarżone orzeczenie jest wadliwe *prima vista*, a skarga oczywисти uzasadniona.

W tym stanie rzeczy orzeczono, jak w sentencji. O kosztach postępowania kasacyjnego rozstrzygnięto na zasadzie odpowiedzialności za wynik sprawy (art. 98 § 1 k.p.c. w zw. z art. 398²¹ i art. 391 § 1 k.p.c. oraz § 10 ust. 4 pkt 2 w zw. z § 2 pkt 6 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie, tekst jedn. Dz. U. z 2018 r., poz. 265).